

مجموع مبادلات بازرگانی کشور در سال 1399

در دوازده ماهه سال 1399، میزان صادرات قطعی کالاهای غیرنفتی کشور (به استثنای نفت خام، نفت کوره و نفت سفید و همچنین بدون صادرات از محل تجارت چمدانی)، بالغ بر 113,674 هزار تن و به ارزش 34,998 میلیون دلار بوده است که در مقایسه با مدت مشابه سال 1398، کاهشی 15.05 درصدی در وزن و 14.63 درصدی در ارزش دلاری داشته است. همچنین میزان واردات کشور در این مدت، با کاهشی 5.81 درصدی در وزن و 11.72 درصدی در ارزش دلاری در مقایسه با مدت مشابه سال 1398، به ارقام 33,736 هزار تن و 38,893 میلیون دلار رسیده است.

مبادلات بازرگانی به تفکیک گمرکات ترخیص (ارزیابی - سیستمی)

بر اساس اطلاعات مقدماتی سال 1399، حدود 90 گمرک در حوزه صادرات و 70 گمرک در حوزه واردات به عنوان گمرکات ترخیص (و نه گمرک خروجی) فعالیت داشته اند.

صادرات غیر نفتی:

در بررسی صورت گرفته بر اساس حجم و میزان فعالیت گمرکات اجرایی، 10 گمرک نخست به لحاظ ارزشی بیش از 66 درصد سهم وزنی و 65 سهم ارزشی از کل صادرات کشور را به خود اختصاص داده اند. به عبارت دیگر 80 گمرک دیگر فعال در این زمینه در مجموع کمتر از 34 درصد وزنی و 35 درصد از ارزش کل صادرات را از آن خود ساخته اند.

گمرک منطقه ویژه شهید رجایی به تنهایی با سهمی معادل 25 درصد وزنی حدود 23 درصد ارزشی از کل صادرات کشور در رتبه نخست قرار گرفته است. بعد از آن گمرک منطقه ویژه انرژی پارس با سهم وزنی و ارزشی حدود 16 درصد از کل صادرات در رتبه دوم قرار داشته و گمرک منطقه ویژه اقتصادی پتروشیمی بندرامام خمینی (ره) با سهمی حدود 4 درصد از وزن و 6 درصد از ارزش کل صادرات در جایگاه سوم قرار گرفته است.

گمرکات منطقه ویژه صنایع معدنی و فلزی خلیج فارس، منطقه ویژه اقتصادی بندر امام خمینی (ره)، خسروی، مشهد، شلمچه، بازرگان و غرب تهران در جایگاه چهارم تا دهم قرار داشته اند.

هرچند برخی از این گمرکات مانند شلمچه و خسروی با کاهش وزنی و ارزشی قابل توجهی نسبت به سال 1398 مواجه بوده اند. به تعبیری دیگر از ده گمرک فوق به غیر از گمرک منطقه ویژه شهید رجایی و منطقه ویژه صنایع

معدنی و فلزی خلیج فارس، سایر گمرکات با روند کاهشی ارزشی صادرات نسبت به سال 1398 مواجه بوده اند.

واردات:

در بررسی صورت گرفته بر اساس حجم و میزان فعالیت گمرکات اجرایی، 10 گمرک نخست به لحاظ ارزشی بیش از 83 درصد سهم وزنی و 82 سهم ارزشی از کل واردات کشور را به خود اختصاص داده اند. به عبارت دیگر 60 گمرک دیگر فعال در این زمینه در مجموع کمتر از 17 درصد وزنی و 18 درصد از ارزش کل واردات را از آن خود ساخته اند.

گمرک منطقه ویژه شهید رجایی به تنهایی با سهمی معادل 22 درصد از وزن و حدود 32 درصد از ارزش کل واردات کشور در رتبه نخست قرار گرفته است. بعد از آن گمرک منطقه ویژه اقتصادی بندر امام خمینی (ره) با سهم وزنی و ارزشی به ترتیب حدود 50 و 16 درصد از وزن و ارزش کل واردات کشور در رتبه دوم قرار داشته و گمرک فرودگاه امام خمینی (ره) با سهمی حدود 0.1 درصد از وزن و 15 درصد از ارزش کل واردات در جایگاه سوم قرار گرفته است.

گمرکات تهران، منطقه ویژه اقتصادی بوشهر 1، منطقه ویژه اقتصادی پیام، منطقه ویژه اقتصادی امیر آباد، قزوین، منطقه ویژه اقتصادی سهلان و جلفا در جایگاه چهارم تا دهم قرار داشته اند.

شایان توجه است که گمرک نخست ارزشی در واردات، نسبت به مدت مشابه سال گذشته آن با کاهشی معادل 9 درصد در وزن و 21 درصد در ارزش مواجه بوده است.

از بین ده گمرک مذکور، گمرکات منطقه ویژه اقتصادی بوشهر 1، منطقه ویژه اقتصادی پیام و جلفا با هر دو شاخص وزنی و ارزشی مثبت نسبت به سال 1398 به فعالیت خود در سال 1399 خاتمه داده اند. بطوریکه نسبت به سال 1398، گمرک منطقه ویژه پیام با رشد 55 درصدی، منطقه ویژه بوشهر 1 با رشد 2 درصدی و جلفا با رشد 4 درصدی در ارزش در این فهرست به چشم می خورند.

ترانزیت خارجی

میزان ترانزیت خارجی کشور در دوازده ماهه سال 1399، در حدود 7,532 هزار تن بوده است در که مقایسه با مدت مشابه سال قبل، کاهشی 0.89 درصدی داشته است. ده گمرک عمده مبدأ ترانزیت خارجی طی دوازده ماهه سال جاری، بیش از 89 درصد از وزن کالاهای ترانزیتی در این سال را به خود اختصاص داده اند. گمرکات منطقه

ویژه شهید رجایی ، بازرگان ، باشماق، سرخس ، بندر امام خمینی (ره)، بیله سوار، جلفا، رازی ، آستارا و بندر لنگه به ترتیب با سهم های وزنی 44، 9.33، 9.12، 6.07، 5.93، 4.47، 4.14، 2.50، 2.07 و 1.85 ، ده گمرک نخست وزنی مبدا ترانزیتی در سال 1399 بوده اند.

آرزو غنیون – معاون فنی دفتر آمار و پردازش اطلاعات گمرکی

GH/ 1400-01-31